

УДК 636.4.082, 631.151.2:636.4

ПЛЕМІННА БАЗА СВИНАРСТВА В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Церенюк О.М., д.с.-г.н.

(Інститут тваринництва НААН, Україна)

Свинарство в Україні є однією з традиційних галузей тваринництва, основною задачею якого є забезпечення населення високоякісною м'ясною продукцією.

В племінних господарствах Харківської області на сьогоднішній день здійснюють діяльність чотири суб'єкти племінної справи зі свинарства. З них два суб'єкти по породі уельс, один по породі ландрас і один по українській м'ясній породі свиней. Відповідно чисельність основних свиноматок уельської породи в суб'єктах племінної справи у Харківській області перевищує загальну чисельність по решті порід (українська м'ясна та ландрас) і складає 62,5% від загальної чисельності основних свиноматок в племінних господарствах області.

Разом з тим, між матками в племінних господарствах Харківської області наявні відмінності за рівнем продуктивності. Відносно середньої багатоплідності по матках різних порід перевага уельсів порівняно з ландрасами становить 1,3 поросля та порівняно з українською м'ясною 1,2 поросля. Якщо за багатоплідністю спостерігається очевидна перевага маток уельської породи порівняно з ландрасами та українською м'ясною, то за масою гнізда при відлученні (за перерахунку на 45-й день) різниця між свиноматками уельської породи та ландрасами незначна. Разом з тим, матки української м'ясної породи за цим показником поступаються як уельсам (на 8,58 %) так і ландрасам (на 7,86 %).

Стосовно відгодівельних та м'ясних ознак ситуація не є такою однозначною. Два господарства з загальної чисельності суб'єктів племінної справи в Харківській області взагалі не проводять оцінку за відгодівельними і м'ясними якостями потомства. В решті рівень цих показників суттєво відрізняється. За віком досягнення живої маси діапазон знаходиться в межах від 154 до 172 діб (з різницею в 11,7 %). За витратами корму відповідно від 2,8 до 3,6 корм. од. (28,6 %), за довжиною півтуші від 92 до 111 см (20,7 %), за товщиною шпику від 11,0 до 18,0 мм (63,6 %). Такі значні відмінності вказують на перспективу точкового використання наявного генетичного потенціалу для поліпшення решти племінного матеріалу в суб'єктах племінної справи області, адже наявні кращі показники на сьогоднішній день повністю задовольняють рівень потреб ринку пісної свинини. В той же час по тим господарствам, де не проводиться оцінка за відгодівельними і м'ясними якостями потомства необхідне обов'язкове її впровадження з метою обов'язкової оцінки батьківської складової. Також бажаним є впровадження оцінки батьківської складової та племінного ядра материнської складової за генами QTL, що пов'язані з підвищеним рівнем відгодівельних та м'ясних ознак молодняку (RYR1, MC4R, GH, IGF-2 та ін.).